

Monumentnummer*: 511894

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 16 juli 2002
Kadaster deel/nr 82656/134

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heeswijk-Dinther Bernheze Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Heeswijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Heeswijk-Dinther E 909

Omschrijving**

Onderdeel 1:

KASTEEL MET NEO-GOTISCHE GALERIJ EN IJZERTOREN, VOORBURCHT MET POORTGEBOUW EN WONING

In landelijke omgeving gelegen, omgracht kasteel waarvan het oudste gedeelte - de woonvleugel - bestaat uit een door twee evenwijdige schilddaken gedekt hoofdgebouw met ronde hoektorens en arkeltorens, de kern uit de 15de en 16de eeuw plus een uitbreiding uit 1835 boven vermoedelijk nog 14de-eeuwse kelders; de uitbreiding is in 1871 van een dak voorzien. De onderbouw van het terras waarop de brug uitkomt is een overblijfsel van een vierkante poorttoren. De buitenvleugel vindt een schiefs gerichte voortzetting met zadeldak en ronde hoektoren aan de achterzijde. Daarbij sluit als oostvleugel een 19de-eeuws gebouw aan, door een open neogotische galerij als zuidvleugel verbonden met een zware, ronde zuidwestelijke hoektoren, een neogotisch bouwwerk op oude grondslagen, de zogeheten IJzertoren uit 1871: deze telt twee bouwlagen waarvan de onderste geleding inwendig met een neogotische galerij is uitgevoerd terwijl de toren is bekroond met een spits en een hoger opgetrokken half uitgebouwde traptoren; de galerij uit 1871 verbindt de IJzertoren en de kapel - alle de drie ontwerpen zijn van P.M.F. Snickers -, de galerij is voorzien van spitsbogen, kruisgewelven en heeft een bekroning met kruisbloemen. De huidige kapel - aan de noordzijde - dateert uit 1871 en oorspronkelijk wapenzaal, staat op grotere middeleeuwse kelders en haaks op de woonvleugel, telt één bouwlaag onder schilddak; tussen beide bouwmassa's is in de 19de eeuw een kleine watertoren van twee bouwlagen met spits opgetrokken. In de buitenmuren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van het hoofdgebouw van elders afkomstige bouwfragmenten. Inwendig diverse belangwekkende vertrekken o.a. eiken bordestrap met balusters en drie spillen uit 1655-1672, de wanden van deze trap met tegels uit de 17de, 18de en 19de eeuw, hal, Chinese kamer (1876) met papieren behangsel en kroonluchter, ridderzaal, een wapenkamer, traphal uit de 19de eeuw, deuren en deuromlijstingen uit verschillende perioden, tegeltableau's, stucplafonds uit 1655-1672 in tinkamer, witte kamer en gang tussen beide kamers; in de kapel sinds 1951 het beeldhouwwerk van het doxaal van de Sint Janskathedraal te 's-Hertogenbosch.

De brug tussen het kasteel en voorburcht is in 1985 e.v. vrijwel geheel vervangen. De eveneens omgrachte voorburcht met poort is een L-vormig, 16de-eeuws gebouw van baksteen, met natuursteenlagen doorregen, voorzien van kruiskozijsen, en bestaat uit twee haaks op elkaar staande woonvleugels met een toegangspoort. De woonvleugels zijn opgebouwd uit één bouwlaag met een zadeldak met vlaamse gevels en trapgevels. De toegangspoort heeft twee bouwlagen, een zadeldak en twee trapgevels. Aan de noordzijde van de voorburcht staat een duiventoren van twee bouwlagen; in noordelijke richting strekt zich de ommuurde kasteeltuin uit.

Waardering:

KASTEEL MET NEOGOTISCHE GALERIJ EN IJZERTOREN, VOORBURCHT MET POORTGEBOUW EN WONING vertegenwoordigen algemeen belang omdat:

- sprake is van een hoge, oorspronkelijke ouderdom en zeldzaamheid; - omdat de bouwgeschiedenis in het gebouw c.a. vanaf de Middeleeuwen tot in de 20ste eeuw herkenbaar besloten ligt en als zodanig bouw- en architectuurhistorische waarden herbergt, in die zin dat het monument de rol van document vervult; deze ontwikkelingsgang betreft o.m. de langzame functiewijziging van weerbaar kasteel tot geriefelijke vestigingsplaats waarbij beide functies naast en in elkaar verweven zijn in één historisch patroon. - het kasteel c.a. verschillende belangwekkende vertrekken en ruimten bezit waar groot kunst- en stijlhistorisch belang aan toe te kennen valt; - de in en rond het monument verzamelde bouwfragmenten kenmerkend zijn voor de 19de-eeuwse opvattingen voor het verzamelen van historische artefacten en voorwerpen waardoor het kasteel een voorname historisch-museale functie heeft verworven.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel